

UiO • Institutt for spesialpedagogikk

Det utdanningsvitenskapelige fakultet

Sensorveiledning hjemmeeksamen SPED4100 høst 2023

Instruksjoner til kandidatene:

Besvar oppgave 1 ELLER oppgave 2.

ISPs oppgavemal kan brukes, men det er ikke obligatorisk.

Den samlede besvarelsen skal være på maksimalt 4000 ord, eksklusiv forside, innholdsfortegnelse og litteraturliste.

Skriv antall ord på forsiden.

Bruk 12 pkt. skriftstørrelse, linjeavstand 1 ½, Times New Roman.

Alle sidene i besvarelsen må merkes med kandidatnummer enten øverst i høyre hjørne eller nederst i venstre hjørne. Ikke skriv eget navn i besvarelsen.

Følg reglene for APA 7.

Besvarelsen lastes opp i PDF.

Eksamensoppgavene:

Oppgave 1 Voksen

For hver pasient skal du ta utgangspunkt i vedlagt audiogram og beskrivelsen nedenfor, og besvare spørsmål 1–4.

Anna Dahl, 56 år, har slitt med en del svimmelhet, tinnitus og dovtfølelse de siste månedene, og har i perioder vært helt borte fra jobben som sykepleier. Hun er i jobb, men er noe sykemeldt for tiden.

Jan Moen, 51 år, fikk sitt hørselstap i barndommen, og har de to siste årene fått tinnitus bilateralt. Jan jobber som selger for et større medisinfirma. Liksom Anna er han i jobb, men noe sykemeldt for tiden.

1. Hvilke mulige årsaker er det til pasientenes hørselstap?
2. Hvilken betydning har hørselstapene, inkludert tinnitusen, for taleoppfattelsen?
3. Hvordan kan andre konsekvenser av hørselstapet, i kombinasjon med tinnitus, være årsaken til at begge pasientene er delvis sykemeldt?
4. Kan høreapparater være aktuelle for pasientene? Begrunn svaret.

Oppgave 2 Barn

For hver pasient skal du ta utgangspunkt i vedlagt audiogram og beskrivelsen nedenfor, og besvare spørsmål 1–4.

Ada Sunde er 3 år og 4 måneder og har et permanent hørselstap, som ble oppdaget ved nyfødtscreening. Det er ingen kjente tilleggsvansker eller andre diagnoser. Hun bor sammen med foreldre og søsken, som alle har typisk hørsel. Hun går i barnehage fulltid.

Emil Carlsen er 4 år og har progressivt hørselstap, som ble oppdaget første gang da han var 17 måneder. Han har ingen kjente tilleggsvansker eller andre diagnoser. Emil bor med foreldre og søsken. Det er ingen andre i familien som har hørselstap. Emil går i barnehage fulltid.

1. Hvilke mulige årsaker kan hørselstapene ha?
2. Hvilke hørselstekniske hjelpemidler er aktuelle for hvert av barna? Med hørselstekniske hjelpemidler menes alt fra HA, CI og BAHA til andre tekniske hjelpemidler man kan bruke i hverdagen for å lettere høre eller oppfatte.
3. Hvilken betydning kan hørselstapene ha for oppfattelse av tale?
4. Hvordan kan barnas hørselstap ha betydning for muligheten til å delta i lek med andre barn?

Sensorveiledning:

Ved hjemmeeksamen i SPED4100 skal studentene besvare én av de to oppgavene. Det er først og fremst viktig at spørsmålene som oppgaven krever er tydelig besvart. Avhengig av om man velger oppgaven om voksne eller barn, vil ulike aspekter ha betydning for hva som må vektlegges i besvarelsen. Kandidatene skal vise at de har kunnskap om hørselstap inkludert mulige årsaker. De skal også vise kunnskap om betydningen av hørselstap for tale-/språkoppfattelse, og at de forstår hvordan ulike hørselstap og særlig konsekvensene av disse påvirkes av ulike faser og arenaer i livet. Kandidatene skal også vise at de forstår og kan begrunne valg av hørselstekniske hjelpemidler som for eksempel HA, CI og BAHA.

Argumentasjon og redegjørelse for ulike hørselstekniske hjelpemidler bør i all hovedsak baseres på nyere litteratur og studier. Samtidig skal de også kunne vise til begrensninger slike løsninger kan gi i noen sammenhenger. Gjennomgående forventes det at de både argumenterer og drøfter årsaker, konsekvenser og hørselstekniske løsninger til hvert av de to hørselstapene.

Kandidatene skal vise at de kan avlese og tolke de audiogrammer som hører til hvert case, og begrunne hørselstapet ut ifra disse.

I voksenoppgaven

Annas audiogram indikerer ensidig hørselstap i bassområdet, med et symptom bilde som er typisk for Ménières. Hun har kun hatt symptomene noen måneder, så sannsynligheten for at hun kan få tilpasset et HA godt nok slik situasjonen hennes er nå må begrunnes. Det bør likevel poengteres at pasienten må følges tett opp og kan ha nytte av HA på et senere tidspunkt når hørselstapet har stabilisert seg.

Jans audiogram indikerer i hovedsak et unilateralt og moderat til stort sensorinevralt hørselstap som kan ha oppstått som følge av arv eller sykdom i barndommen. På det andre øret har han et lite støytap som kan ha oppstått når som helst senere i livet, men kanskje mest sannsynlig på samme tid som da tinnitus oppstod. Her kan Cros HA være et relevant alternativ å prøve ut. Muligens kan også Bi-Cros HA være en løsning da han har et lite støytap på det beste øret, men denne løsningen vil kun hjelpe for tinnitus.

I barneoppgaven

Adas audiogram indikerer et symmetrisk moderat sensorinevralt bilateralt hørselstap. Har sannsynligvis brukt/bør bruke HA.

Emils audiogram indikerer et stort sett symmetrisk stort/betydelig sensorinevralt bilateralt hørselstap. Har sannsynligvis brukt/bør bruke HA, men kan vurderes for CI siden tapet er betydelig og/eller dersom HA ikke gir tilstrekkelige gode resultater når det gjelder taleoppfattelse og funksjon i hverdagen, særlig med tanke på at hørselstapet er progressivt.

Denne sensorveiledningen tar opp hvilke momenter man bør forvente av en *fremragende/meget god besvarelse*. Samtidig er det viktig å understreke at man er åpen for at oppgaven løses på ulike måter og med ulik vektlegging av momenter.

Generelt sett bør man ved sensuren legge vekt på:

- Hvor tydelig og fullstendig oppgaven er besvart
- Om avgrensningen er hensiktsmessig (ikke for snever eller for vid).
- På hvilken måte kandidaten har trukket inn relevante og sentrale faglige momenter i besvarelsen.
- Hvordan kandidaten både er i stand til å gjøre rede for og drøfte det som kreves i oppgaven.
- Hvordan besvarelsen forholder seg til sentrale begreper i oppgaveteksten (f.eks. i form av definisjoner).
- Hvordan besvarelsen er disponert, altså med en logisk oppbygning og resonnement, hvor de ulike delene i oppgavebesvarelsen står i samsvar til hverandre
- Hvordan besvarelsen gjør bruk av og støtter seg i faglitteratur, og i hvilken grad kandidaten greier å reflektere over faglitteraturen i relasjon til de temaene oppgaven spør etter (dette kan dreie seg om både teoretiske perspektiver, sentrale begreper, forskning, regelverk og retningslinjer).
- At de generelle retningslinjene for antall ord og APA-reglene for kildeføring og litteraturliste er fulgt.

Karakterskalaen:

Ved Universitetet i Oslo er det for UH-lovens graderte karakterskala fastsatt følgende generelle, kvalitative beskrivelser på bokmål (§ 6.1 Karaktersystem):
Symbol

Betegnelse

Generell, ikke fagspesifikk beskrivelse av vurderingskriterier

A	Fremragende	Fremragende prestasjon som klart utmerker seg. Kandidaten viser svært god vurderingsevne og stor grad av selvstendighet.
B	Meget god	Meget god prestasjon. Kandidaten viser meget god vurderingsevne og selvstendighet.
C	God	Jevnt god prestasjon som er tilfredsstillende på de fleste områder. Kandidaten viser god vurderingsevne og selvstendighet på de viktigste områdene.
D	Brukbar	En akseptabel prestasjon med noen vesentlige mangler. Kandidaten viser en viss grad av vurderingsevne og selvstendighet.
E	Tilstrekkelig	Prestasjonen tilfredsstillende minimumskravene, men heller ikke mer. Kandidaten viser liten vurderingsevne og selvstendighet.
F	Ikke bestått	Prestasjon som ikke tilfredsstillende de faglige

minimumskravene.
Kandidaten viser både
manglende
vurderingsevne og
selvstendighet.

Blindern, 24.11.2023

Simon Sundström

Emneansvarlig v/ Institutt for spesialpedagogikk